

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Misija Palo Quemado – dom
nezbrinutih djevojčica

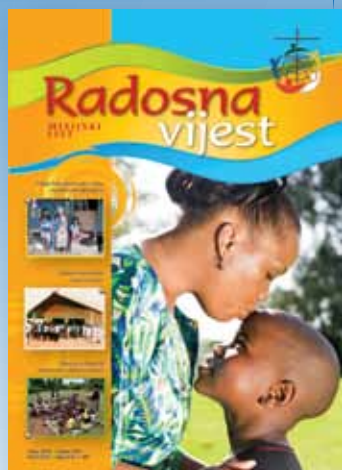

„Isplovi na pučinu
i baci mrežu“

Ponovo u Nigeriji,
obogaćena djelima ljubavi

Apostolat molitve

Da mladi u Africi imaju pristup odgoju i poslu u svojim zemljama

Sadržaj

Uvodnik	Misije – put u Isusovu školu života	3
U središtu	Od komotnoga do angažiranog naviještanja evanđelja	4
Iz života naših misionara	„Isplavi na pučinu i baci mrežu“	6
	Misija Palo Quemado – dom nezbrinutih djevojčica.....	7
	Ponovo u Nigeriji, obogaćena djelima ljubavi.....	8
	S druge strane rijeke Lumbea	10
Intervju	Biti radosna navjestiteljica evanđelja	12
Apostolat molitve	Misijska nakana za rujan	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Poticaj da živimo ljudski i sveto	15
	Posebna biskupska sinoda o Amazoniji.....	15
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Poruka prvopričesnika i krizmanika Župe sv. Alojzija Gonzage.....	16
	Akcija „Miva“ i blagoslov vozila	16
	Radost zajedništva i Akcija „Miva“.....	16
	Akcija „MIVA“ u Porečkoj i pulskoj biskupiji	17
	Bog je velik!	17
	Redovnice iz Ugande posjetile Župu Gradačac	18
	Opća specijalizacija animatora.....	18
Život jednog misionara	Opet u Ranigorskim đunglama.....	19
Misijski velikani	Sveti Petar od Svetog Josipa Betancur	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: Grafika Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 01/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
 IBAN: HR6323600001101542876
 Model: HR99
 u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN HR6323600001101542876
 SWIFT CODE: ZABAHR2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

Misije – put u Isusovu školu života

Piše mons. Luka Tunjić

U mjesecu rujnu obilježava se mnogo važnih dana vezanih za Crkvu, ali i za društvo u cjelini. Prvi događaj po važnosti zasigurno je polazak djece u školu. Početak školske godine uključuje puno strepnje i neizvjesnosti, pa i straha, ali i dječje radosti, iščekivanja, nade, plodova...

Najviše pitanja vezano je uz djecu koja upisuju prvi razred osnovne škole i učenike koji se upisuju u srednju školu. Koliko je tu sadržano brige, truda, pripreme i materijalnih sredstava najbolje znaju roditelji koji imaju djecu u školi te djelatnici koji rade izravno u školama i ustanovama koje skrbe o školstvu. Na sve strane se čuje da su odgoj i obrazovanje najvažniji za budućnost obitelji, crkve i države, ali ipak s gorčinom i žalošću možemo zaključiti da su to samo lijepe riječi i želje, jer se i dalje najviše ulaže u naoružanje, infrastrukturu, industriju i druga područja života, koja bi upravo jedino dobar školski sustav mogao promijeniti i poboljšati.

Nemam namjeru razvijati temu školstva, odgoja i obrazovanja, ali svakako želim zajedno sa svim učenicima i roditeljima te zaduženima za školstvo zapitati se koliko tko ulaže u školu ljudskog duha i duše? Tko je zadužen za pripreme te važne škole, gdje se one obavljaju i koliko traju? Tko su danas mentori duhovne strane ljudskog života? Koliko se izdvaja za školu ljudske okrenutosti prema duhovnome, prema onostranome, prema vječnome, prema onome bez čega su sve naše žrtve, organiziranja, planiranja i ulaganja, pjena na moru i „mjed što ječi ili cimbal što zveči“, kako nas upozorava sv. Pavao (1 Kor 13, 1). Isusova škola priprema nas na puninu života ne samo nebeskoga, nego i ovozemaljskoga, koji je predokus onoga budućega u vječnosti. Samo u Isusovoj školi ljudsko dostojanstvo nema cijenu, a više brige se daje slabijima, napuštenima, onima koji trpe i koji su odbačeni. Isusova škola nudi ljubav bez granica, neuvjetovanu, oslobođenu svakog interesa, povlaštenosti, a polazi od sebedarja te, ako je potrebno, i polaganja vlastitog života. U njegovoj školi tko želi biti prvi, treba biti posljednji i svima služiti. Bližnji je na prvom mjestu tako da su, po tome kršćanskom načelu, svi na prvom mjestu.

Hoće li nas početak ove školske godine potaknuti na aktivnije sudjelovanje u Isusovoj školi duha i duše, školi sigurnije i bolje budućnosti, školi života i spasenja? Hoće li odgovorni za odgoj i obrazovanje pomoći učenicima i djelatnicima te njihovim roditeljima da otkriju talente koje im je Bog darovao i pomoći im da se razvijaju ili će se i nadolazeći naraštaji hraniti pustinjском manom, koja ne traje ni dvadeset četiri sata?! U toj mani sadržane su sve nepotrebnosti u školskim udžbenicima. Sadržane su atraktivne prolaznosti koje guše ljudski duh i daju lažnu ocjenu života, koji se, kako se to često ponavlja, „jednom živi i koji treba iskoristiti u nasladama svake vrste“. U njoj su sadržane sve vrijednosti koje isključuju čovjekovu trajnu čežnju za božanskim.

Početak nove školske godine prigoda je za sve nas koji smo po krštenju upisani u Isusovu školu da vidimo kakvi smo učenici, a kakvi učitelji. Specifičnost Isusove škole jest i u tome što smo u isto vrijeme učenici i učitelji. U tom propitkivanju i ocjeni pomoći će nam odgovor na pitanje kakav je naš odnos prema misijama i misionarima. Papa Franjo nas potiče i opominje da „misije trebaju biti u srcu kršćanske vjere.“ Isus, kao prvi misionar, bio je i ostao čovjek za druge. Naši misionari također su ljudi za druge, u službi širenja Radosne Vijesti. Oni su naučili pouku Isusove škole i neumorno ju daruju drugima. Njihova pouka je priča o ljudskom duhu i duši, priča o kraljevstvu nebeskome, priča o spasenju, priča o Isusu Kristu, koji je jedini Put, Istina i Život. Naši misionari žive tu pouku, zato ju mogu drugima posvjedočiti i prenijeti. Jedino za Isusovu školu nikada nije kasno, nikomu nije zabranjen upis i može se više puta ponavljati razred, jer je ravnatelj Otac Nebeski, koji strpljivo čeka na upis i popravni ispit svoje djece.

Od komotnoga do angažiranog naviještanja evanđelja

Piše dr. sc. Snježana Mališa

Uvjereni smo da je komotno u suprotnosti s angažiranim i da komotne osobe nemaju osjećaja za druge, ali ta logika u stvarnosti i kod navještanja Božje riječi, jednostavno, ne funkcionira. Možda smo slušali propovijedi o komotnom življenju vjere, u kojem se trudimo izbjeći križ i patnju, a naš jedini angažman jest odlazak na svetu misu i povremeno davanje za siromašne. I nije sasvim netočno da komotno uokviruje sigurno i poznato jer, govoreći o zoni komfora, mislimo na prostor djelovanja u kojem naše aktivnosti i ponašanja odgovaraju našoj rutini, a izlaganje stresu svedeno je na minimum. Dakle moguće je komotno, ali i angažirano naviještati evanđelje.

Izgleda da naša nespremnost za naviještanje i eventualni neuspjesi nisu uvjetovani samo vrstom i načinom angažmana, nego ukorijenjenošću u komotnu pastoralnu rutinu, koja daje sigurnost,

koju volimo i koja nas čuva od stresa novoga i nepoznatoga. Ne znači nužno da nema naviještanja ili angažiranog djelovanja, nego da je rutinsko i uobičajeno, pa onda često i neučinkovito. Poznato je da svaki oblik ugone ubija produktivnost, jer se provlačimo s najmanjom količinom truda. Iako gubimo motivaciju za pastoralno djelovanje, nema nam se što prigovoriti jer se pretvaramo da smo veoma zaposleni da bismo izbjegli nove izazove te činimo sve da ostanemo u zoni svoje ugone. Nije nepoznato da u našim župnim zajednicama težimo duhovnoj ugodi: volimo ići na misu gdje nam je lijepo i gdje zbor krasno pjeva, a svećenik učestalo propovijeda o ljubavi i milosrđu; zalažemo se za dodatne aktivnosti za djecu i mlade u župi, pri čemu ne volimo zahtjevne svećenike i propovijedi i ikoji oblik angažmana koji uključuje naše slobodno vrijeme. Stoga ne čudi da je dokument *Evangeli gaudium* istaknuo: „Kada više trebamo misijski polet, mnogi vjernici laici boje se da će ih netko pozvati da izvrše neku apostolsku zadaću i nastoje izbjeći svaku obvezu koja bi im mogla oduzeti i uskratiti njihovo slobodno vrijeme. Danas je, primjerice, vrlo teško pronaći obrazova-

ne vjeroučitelje za rad u župi koji su voljni obavljati tu zadaću više godina. Ali nešto se slično događa i svećenicima koji su pretjerano zaoкупljeni svojim slobodnim vremenom. To se često može očitovati u tome da osobe osjećaju neodoljivu potrebu da sačuvaju svoje prostore slobode, kao da je evangelizacijska zadaća opasan otrov, a ne radostan odgovor na ljubav Boga koji nas okuplja na misijsko poslanje i čini nas potpunim i plodonosnim. Neki se odupiru tome da se potpuno posvete poslanju i tako upadaju u stanje mrtvila i lijenosti.“ (EG 81)

Čini se da misijsko djelovanje počinje od trenutka kada postanemo svjesni i prihvatimo da nas Bog poziva na drugačije i novo, da sve činimo novo i da to nije uvjetovano vanjskim okolnostima, nego uvijek i jedino našim odnosom s Bogom i župnom zajednicom. Podsjeća nas Turčinović: „Čovjek je zvan da doista čini drugačije i novo. Ono čime to čini jest ono kako vjeruje. A ta vjera ima mnogo stupnjeva: od prirodne vjera do vjerovanja Boga da ima smisla trošiti se, činiti i ono što znamo da nema naplata.“ (1991., 28) Perspektiva za življenje novosti dolazi od načina vjerovanja i spoznaje da ima smisla trošiti se bez

očekivane plaće na zemlji, što je istovremeno i početak istinskoga i plodonosna naviještanja radosne vijesti. Iako suvremeni čovjek voli novost, neprestano trči za novim i novim informacijama, predmetima ili objektima, a puno rjeđe trči za novošću koja dolazi od evanđelja, jer ona iziskuje izlazak iz zone vlastitog komfora u svakodnevnom životu.

1. Autentično naviještanje događa se izvan zone komfora

Kršćani moraju biti svjesni da nas evanđelje poziva da učinimo nešto što je izvan naše zone komfora, kako osobne, tako i profesionalne. Naime napuštanje zone komfora često je neugodno, ali je i neophodno za cjelovit rast osobe. Svaki dan suočavamo se sa situacijama na koje se moramo prilagođavati i biti spremni na dijalog, ali ne na način da se poreknemo kao kršćani. Mora jasno doći do izražaja da istine vjere zauzimaju središnje mjesto u našem svakodnevnom djelovanju. Bez hrabrosti da učinimo ono što moramo i budemo dosljedni Božjim zapovijedima propuštamo važne prigode za svoj napredak i svjedočenje ljudima oko sebe.

Govor je to o određenom obliku samoodgoja, koji nas vodi prema zrelosti kršćanskog života, jer smo sposobni nositi se s promjenama, lakše pomičemo granice vlastitih ugoda i očekivanja i širimo vidike drugima. Tada možemo razumjeti i u životu primjenjivati: „Evanđelje poziva prije svega da se odgovori Bogu, koji nas ljubi i koji nas spašava, prepozna Boga u drugima i izađe iz nas samih da bismo tražili dobro drugih. Taj se poziv ne smije nikada potamniti! Sve su kreposti u službi toga odgovora ljubavi.“ (EG 39) Sposobnost da kažemo da Bogu otvara prostor izlaženja iz sebe prema drugome

u potrebi i omogućuje da se u pastoralnom djelovanju osjećamo dobro, da smo spremni učiti važne pouke života i pomjerati granice, što posljedično vodi do ispunjenijega kršćanskog života.

2. Samoodgoj uvjetuje način pastoralnog angažmana

Možemo se pitati zašto samoodgoj uvjetuje način pastoralnog djelovanja? Samoodgoj je proces u kojem osoba kao izgrađena osobnost preuzima odgovornost za svoje postupke i usmjerena je na neprestani rast. Radi se o samosazrijevanju koje vodi k autentičnu življenju. Upravo jasnoća i uvjerenost, tj. autentičnost onoga što se živi proizlazi iz samoodgoja koji omogućava da slobodno i sa sigurnošću pronalazimo primjerene načine poučavanja i odgajanja za one koji su na našem putu prema njihovoj zrelosti, ali i odgovornosti u izgradnji samih sebe i župne zajednice. Samoodgoj omogućuje da ostvarujemo (ili živimo) na poseban način umijeće, preciznije: da živimo građanski i profesionalno život u skladu s evanđeljem, kao i mnogi koji su poučavali i živjeli na sveti način. Taj „miris“ evanđelja nekada i danas širi se posredstvom svjedoka. Mislimo

Perspektiva za življenje novosti dolazi od načina vjerovanja i spoznaje da ima smisla trošiti se bez očekivane plaće na zemlji, što je istovremeno i početak istinskoga i plodonosna naviještanja radosne vijesti.

na evanđeosko služenje u dinamici: „... tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj! I tko hoće da među vama bude prvi, neka bude svima sluga.“ (Mk 10, 43 – 45)

Takvo služenje nemoguće je bez nasljedovanja Isusa, koji se povlačio u samoću na molitvu, bez uravnotežena načina života, u kojem postoji vrijeme za odmor ali i blagovanje, bez sudjelovanja u događajima s dubokom sviješću što želimo poučiti osobe koje susrećemo, kao i bez jasnoće cilja zašto postupamo na određeni način u određenom trenutku. Sve to iziskuje promišljanje stvarnosti, kao i ljudi koji nas okružuju, u svjetlu Božje riječi. Govor je to o neshvaćenu Kristu, čiju zapovijed ljubavi možemo razumjeti samo podno križa u tišini Velikog petka. Nužno je da ju shvatimo potpuno, jer se ne radi samo o načelima, nego o provedbi istih u život u svim detaljima života, u svim odnosima. Da shvatimo tu zapovijed ljubavi u odnosu sa svojim u obitelji, sa svojom braćom i sestrama, sa svojim šefovima, sa svojim suradnicima na poslu, sa svima koje susrećemo. Jer ako to ne shvatimo, tada nismo shvatili kršćanstvo. Tada nismo shvatili ni prvu zapovijed: ljubi Gospodina Boga. (Stanković, 2006.) Ako to nismo shvatili, onda nema ni misijskog pastoralala, bez obzira na sve dobre i vrijedne projekte koji donose prve rezultate i lijepe novinske članke.

„Isplovi na pučinu i baci mrežu“

Dragi mladi prijatelji, kršćanski mladići i djevojke naših župnih zajednica širom domovine, posebno vama upućujem ovu riječ ohrabrenja i poticaja u iskreno nakani!

Budućnost ste naroda kojemu pripadate, svijeta i Crkve koja je utkana u tkivo ovozemaljskog života. Zajednica vjernika nije neka izraslina koju bi valjalo odstraniti jer smeta i ružno djeluje. Ona je živo tijelo i hrana za spas čovječanstva po svojem nauku, sadržaju i sakramentima.

Da biste pronašli svoje pravo mjesto u Crkvi, na kojem vas nitko ne može u potpunosti i kvalitetno zamijeniti, potrebno je učiti, spremati se za odgovornosti i pravilno usmjeriti svoje težnje i nastojanja. Učenik ne može ustrajati u svojem pozivu ako se trajno ne (na) vraća na primjer i model svojeg Učitelja. Otkriti izvor i ljepotu života po vjeri zahtijeva oslušivanje nekoga

KAMERUN
– vlč. Karlo Prpić

Drugoga. Isus Krist nas, uostalom, sve poziva na nasljedovanje. „Dodi, slijedi me i vidjet ćeš...“ Osobno druženje s Isusom po čitanju riječi Božje, molitvi, sakramentima i aktivnosti u župnoj obitelji otvara neslućene mogućnosti „misionarenja“ za dobrobit suvremenika. Samo cjelovito i slobodno prihvaćanje evanđeoskih savjeta i pouka te moralnih zasada koje iz toga izviru mogu vas ispuniti i dati smisao postojanju.

Dragi mladi, budite uvjereni da takvi pokušaji vrijede truda. Podijeliti nešto od brojnih darova koje smo primili na korist i za služenje drugima s vremena na vrijeme zahtijeva žrtvu i odricanje od lagodnosti, „mode i trendova“ sadašnjeg trenutka. No mir i zadovoljstvo koje Bog dariva duši koja se daje za dobro i spas braće ne može se usporediti s gubitkom prolaznih radosti i užitaka koje inače svijet i društvo nasrtljivo i žestoko zagovaraju i uporno budzašto prodaju u medijima i institucijama, a brojni se, izgleda, time zauze-

to napajaju. Kakva duhovna tragedija! Djevojke i mladići, ne ćete se pokajati ako svim srcem, slobodno i promišljeno, odgovorite na Božji poziv u svojim savjestima i ako odlučite posvetiti nešto vlastitih intelektualnih, duhovnih i tjelesnih mogućnosti u službi kraljevstva, i to u Crkvi koja je u svojem naviještanju produžena ruka Kristova za dobro besmrtnih duša.

Mladenačka energija u službi evanđelja

U posljednjih 30-ak misionarskih godina u afričkom Kamerunu, upravo radeći u katoličkim školama i posebno duže vremena u početnoj pripravi i odgoju kandidata za svećeništvo u sjemeništu, uvjerio sam se koliko je dragocjena i korisna mladenačka energija u službi evanđelja. Ovih dana, krajem školske godine, na poziv i u organizaciji Biskupske konferencije Kameruna dogodit će se velik nacionalni skup katoličke mladeži u našoj metropoliji na sjeveru zemlje. Pod geslom „Isplovi na pučinu i baci mrežu“ biskupi bi željeli okupiti sve raspoložive mlade snage za djelo tzv. nove evangelizacije sunarodnjaka i suvremenika.

Svi smo pozvani

Doista svi smo pozvani, na svim meridijanima i paralelama, neovisno o kulturi, jeziku, tradiciji i društvenom položaju, usaditi u srce naših života Božji plan spasenja u Isusu Kristu. Svijetu su u tom smislu na poseban način neophodni ideje i snalažljivost mladih naraštaja. Rekao bi u ona davna vremena sv. Ambrozije, riječima koja još

EKVADOR
– s. Klementina Banožić

Misija Palo Quemado – dom nezbrinutih djevojčica

U misije u Ekvador otišla sam 1984. godine i ove 33 godine rada i ljubavi Družbe službenica milosrđa u toj divnoj zemlji ostavlja značajne tragove rada, napora i ustrajnosti redovnica u početnoj i stalnoj evangelizaciji. Međutim bez zajedničke suradnje dobročinitelja i svih koji molitvom pratite rad nas misionara, bez svih vas ljudi dobre volje koji nas pratite i pomažete duhovno, moralno i materijalno, ništa ne bi bilo moguće.

U z trajnu evangelizaciju, rad s djecom u vrtićima, raznolikim skupinama duhovnoga i socijalnog tipa, podizanje srednje škole, praćenje rasta i razvoja ljudi i sela, posebno uočavamo i želimo odgovoriti na bolnu ranu – zlostavljanje djevojčica.

Naime da bi djeca došla do škole trebaju satima hodati uza sve opasnosti uvjetovane daljinom i šumskim područjima. Posebnoj opasnosti izložene su djevojčice i stoga smo osigurale prostor za smještaj da bismo omogućile onima koji žele ići u školu da to i mogu. Međutim u međuvremenu su nam počeli dolaziti slučajevi djevojčica moralno razorenih i situacija kada nemaju mogućnost života u svojim obiteljima. Stoga dio njih stalno ostaje na smještaju u Kući susreta „Betel“. To je mjesto utočište

djevojčicama koje su kao neželjene odbacene iz obitelji ili su žrtve obiteljskih nereda i nasilja svih vrsta te nemaju mogućnost održavati sveze s članovima obitelji. Da bismo im vratili radost postojanja i dostojanstvo, potrebno je puno rada i ljubavi, jer im želimo omogućiti rast u dostojanstvu i potrebne uvjete za život. Omogućujemo im obrazovanjem, ali i dodatnim radom da nauče biti samostalne i sposobne za život u punini. Kuća gdje su djevojčice smještene zove se „Betel“ i to je kuća susreta s Bogom, kuća radosti i budućnosti. Zahvaljujem svima koji pomažete misijsko djelovanje nas misionara, da bismo i mi u Ekvadoru, ali i drugdje gdje su velike potrebe, mogli pomagati onima koji su bez životne stabilnosti, jer po vašoj pomoći i našem radu oni osjećaju ljubav i susreću Boga. Na taj način, baš kao i naše djevojčice iz Kuće „Betel“, oni postaju djeca vjere, ljubavi i milosrđa.

uvijek ne gube na snazi: “Krist je naše sve. Ako boluješ, on liječi, ako žedaš, on je izvor žive vode. Griješiš? Upravo je zbog tebe došao, umro i uskrsnuo. Ako se smrti bojiš, on je život u izobilju i vječnost. Jedini prijatelj čovjeka koji ne može izdati ni razočarati. Budi uvjeren, to je sigurnije negoli jutarnje sunce koje se svakodnevno diže na obzorju.” Nema izvornoga kršćanskog života bez aktivna sudjelovanja u djelu i zadaći Crkve. Tko kaže “vjera”, kao da je rekao “misije”! To su dvije prirodno nerazdvojive stvarnosti, kao dvije kuglice toplog voska pomiješane zajedno i koje više nitko nikada ne može vratiti u prvobitno stanje.

Svako dobro uza srdačan pozdrav iz monsunski vlažna i hladna Kameruna!

NIGERIJA
– s. Ana Marija Maleš

Ponovo u Nigeriji, obogaćena djelima ljubavi

Dragi čitatelji Radosne vijesti i dragi prijatelji misija!

Nakon odmora provedena u domovini vraćam se svojim dragim ljudima na afričkom kontinentu. Za vrijeme svojeg boravka u domovini doživjela sam mnogo lijepih trenutaka i susreta s rodbinom, prijateljima, mnogim dragim osobama i dobročiniteljima. Osobito mi je drago što sam mogla sudjelovati u ovogodišnjem jubilarnom, 30. susretu misionara i misionarki u Novigradu na Dobri. Osjećam se obogaćena izmjenom iskustava, ideja i izazova u misijskom životu i radu naših misionara. Zahvaljujem svim dragim dobročiniteljima za molitvu te za svaki oblik pažnje, ljubavi i pomoći za potrebe naše misijske postaje.

Blagodat domaćih zvanja u našoj misijskoj postaji

Mladi članovi naše zajednice ujedinjeni su s nama u molitvi za sve vas i cijelu našu domovinu. Oni su osobiti Božji dar nama, svom na-

rodu i cijeloj Crkvi. Prije 16 godina, 2002. godine, stupile su prve dvije karmelićanke BSI na nigerijsko tlo: s. M. Josipa Šprajc i s. Marija Lucija Vincek. Sljedeće godine pridružila sam im se i ja. Bio je to zaista vrlo skroman početak. Stanovale smo nekoliko godina u jednoj privatnoj kući. Tada, naravno, nismo mogle primati nove članice. Nakon što smo uselile u svoju kuću, došla je i prva kandidatice, a kasnije i druge. Novicijat smo otvorile 2007. godine. Sada imamo 10 domaćih časnih sestara: dvije s doživotnim zavjetima i osam juniorki; četiri postulante i tri kandidatice. Zahvalne smo Bogu za svaku od njih. I nama je sada puno lakše, jer na početku smo sve morale raditi same. Kako su nam nove članice dolazile, uključivale smo ih odmah u svoj molitveni život i misijski apostolat. Tako su stjecale određeno iskustvo i dobar uvid u stvarne potrebe ljudi.

Sad je naš rad obuhvatniji jer se domaće sestre vrlo lijepo mogu angažirati u svim potrebnim aktivnostima. Vole svoj narod i žele pomoći gdje god mogu. Nastoje u skladu s karizmom naše družbe zaroniti u dubine i preobilje Božje ljubavi, da bi osvojene i prožete tom ljubavlju postale sredstva spasenja mnogim dušama. To je put ostvarivanja glavne svrhe karmela BSI: boriti se s Božanskim Srcem i pridobivati mnoge duše za njega i tako utažiti njegovu žeđ za dušama. To mi shvaćamo kao svoj četvrti zavjet, kao naše poslanje.

Naše sestre Nigerijke sudjeluju u posjećivanju obitelji, starijih i bolesnih, u brizi za siromašne i osamlje-

ne. Također pomažu crkvenomu zboru i animiraju zbor mladih, rade s djecom u vrtiću, koje ima pedesetak, te sa školskom djecom u svladavanju školskog gradiva i vjeronaučnoj pouci, a vode i pobožna udruženja kao što su Marijina legija i „Blockrosary“. Nastojimo razviti što veću ljubav i pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji. Osobito nam je potrebna njezina majčinska pomoć i zaštita sada kad su kršćani progonjeni i strahuju za budućnost, koja je veoma neizvjesna.

Teški uvjeti i vjerska zapuštenost

Sestre također povremeno odlaze u misije na teže pristupačna područja. Kad su nedavno išle, putovale su oko četiri sata do zadnjeg mjesta do kojeg se može doći autom, a onda još dva sata vožnje na

motoru i još pola sata pješice. Župa ima 14 filijala. Od sela gdje su odsjele do prve postaje treba hodati oko jedan sat (ne po cesti, jer ceste nema), a do župne crkve je više od sat vožnje na motoru. Župnik je iz drugog plemena i ne zna njihov plemenski jezik (*Igbo*), a vide ga jednom mjesečno ili rjeđe. Mnogi su napustili Katoličku crkvu i pridružili se različitim sektama u njihovoj bližjoj okolini, a dosta ih još uvijek slijedi tradicionalna vjerovanja. Ljudi su veoma siromašni, ali jednostavni i radosni. Puna dva tjedna sestre su okupljale ljude na molitvu i pouke. Najviše su boravile s djecom, koje ima mnogo. Mnogi kreću u školu veoma kasno (u desetoj godini ili kasnije) ili uopće ni ne krenu. Struje nema, a do vode, i to nepitke, pješaci se dobrih pola sata. Ljudi su bili presretni da su sestre to vrijeme provele s njima i očekuju ih ponovo. Sestre

su se vratile pune dojmova o teškim uvjetima života i vjerskoj zapuštenosti, dosta umorne, ali radosne. Danima su kroz smijeh dijelile s nama svoja iskustva i dogodovštine.

Uviđamo da je mladim sestrama također potrebno stjecanje širih saznanja i iskustava. Stoga organiziramo za njih kraći boravak u našim zajednicama u Hrvatskoj ili u kojoj drugoj europskoj zemlji.

Razvoj i uspješnost novih zvanja povjeravamo Božjoj Providnosti i planovima i uključujemo ih u vaše molitve.

ZAMBIJA
– don Boris Dabo

S druge strane rijeke Lumbea

Na novom području evangelizacije, s druge strane rijeke Lumbea, u distriktu i Župi Senanga, u zapadnoj Zambiji, došli smo do trenutka kad se grade crkvice. Nakon početna propovijedanja, animatori su počeli okupljati ljude bilo u hladovini velikog stabla, bilo u školskoj učionici. Ondje su imali nedjeljne službe Božje – mi to zovemo Sunday Service ili Sebelezo na silozi jeziku. Čitaju se i tumače nedjeljna čitanja te održava molitva prema predviđenom formularu za nedjeljnu zajedničku molitvu bez svećenika. Takvih novih molitvenih sjedišta ima za sada pet.

O sjećamo se pozvanima da propovijedamo i učimo ono što vjerujemo da je pravo i Božje, oslanjajući se na tradiciju Katoličke crkve i na poslanje koje smo dobili. Počeli smo sijati sjeme Božje riječi i ono je počelo nicati. Nismo ni znali kako. No sjeme je nicalo i dalje niče, a male početne zajednice došle su do shvaćanja da su već dovoljno velike i da im je budućnost svijetla te da mogu prijeći iz hladovine stabala

ili školskih učionica u sagrađenu crkvicu. U svojoj kući se obitelj sigurnije i ugodnije osjeća. Ne može se zauvijek ostati u gostima.

Nakon puno truda, rada i pripreme terena, nakon sjetve Božje riječi, propovijedima i molitvama s narodom, riječ niče i raste i pokazuje se u narodu. Snaga i životnost Božje riječi očituje ne zato što su propovjednici jaki i bez mane, nego jer je snaga sjemena u Sijaču.

Kad se već dođe do trenutka da stari misionar više nema one izdržljivosti za zahtjevna putovanja po selima kao nekada i kad mu kampiranje, šatorovanje i improviziranje više nije lako kao i prije, često s nostalgijom i zahvalnošću razmišlja o Učitelju, koji je hodao od sela do sela u društvu svojih učenika i okupljao ljude, propovijedao i liječio njihove bolesti te da je sve to vrijeme u njegovu društvu bio i on sam. Sada, kad su došle zrele godine, koje ni sam Učitelj nije doživio, potrebno je nastaviti isti

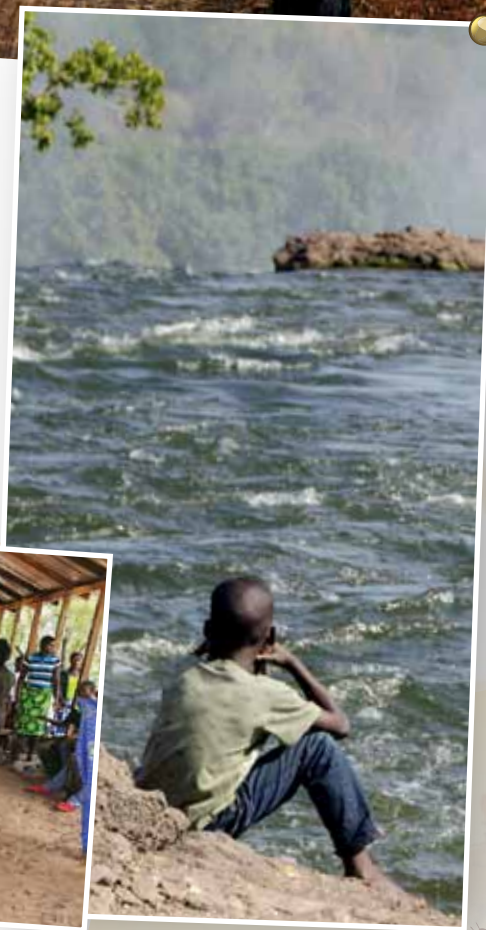

Učiteljev posao, ali na drugi način, a to – je slanje mladih orača i sijača. Njihov zadatak je nastaviti Učiteljev rad.

Svećenika je u misijama premalo. Potrebno je učenike osposobiti, dati im znanje i otvoriti ih prema snazi koja dolazi „odozgo“, potrebno je da oni preuzmu odgovornost za Crkvu. Njih treba pratiti molitvom i duhovnom snagom, jer se na njih puno oslanjamo.

Obilazeći sela otkrivamo da ne samo da nemaju crkvu i poznavanje evanđelja, već nemaju niti škole, pa djeca ostaju nepismena. Budući da Katolička crkva ima cjelovit pristup

čovjeku i njegovim potrebama za obrazovanjem, liječenjem, općim napretkom te, naravno, za Bogom, na te potrebe uvijek nastojimo odgovoriti. To nam je izazov, pa je zato veliko čudo da naša misija gradi i bolnice i otvara škole. Tako smo uz pomoć dobročinitelja iz Hrvatske i Papinskih misijskih djela uspjeli sagraditi nekoliko bolnica, a jedna je upravo u izgradnji, a u Lusuu smo ostavili cijelu školu i pre-

dali ju državi na upravljanje. Ipak, radije ulazimo u organiziranje seoskih škola ondje gdje to država još nije uspjela učiniti, a gradnju škola i bolnica prepuštamo državi. Dogovorimo s ljudima da sagrađe barem dvije školske učionice, od gline i trave, kao što su i njihove kuće, a mi im damo učitelja animatora. Njegov je zadatak da, s odobrenjem državnih vlasti, otvori školu i bude prvi učitelj. U isto vri-

jeme taj učitelj organizira i Crkvu, pa bude i prvi voditelj molitve. Tako nastaje spoj evangelizacije i odgoja i obrazovanja, a to su prave misije u srcu Afrike.

Te misije, kao i druge, trebaju suradnju s onima u Domovini koji ovo čitaju, a nemaju poziv da budu ovdje. Zajednički trebamo puno raditi da bi se sijalo, a sjeme onda čini svoje po svojem prirodnom, Bogom danom tijeku.

Biti radosna navjestiteljica evanđelja

Sestra Jacinta Petrović pripada Družbi Marijinih sestara čudotvorne medaljice. Družba u Beninu djeluje 30 godina, a s. Jacinta već 15 godina živi svoj misionarski poziv u toj afričkoj zemlji.

? **Kako ste se odlučili za redovnički, a potom i misionarski život?**

! Rodom sam iz Župe Žepče, u BiH, odakle dolazi puno redovničkih, a i misijskih zvanja. Kad sam se rodila, Gospodin me pozvao kao kršteno dijete da postanem dio Crkve, a zatim da budem redovnica, te sam svoje poslanje ostvarivala tijekom 30 godina redovništva, njegujući bolesne i stare, a radila sam i kao sakristanka i odgajateljica u našim zajednicama. Svih tih godina u meni se neprestano javljao zov da pođem, no nisam imala kamo. Nakon odlaska naših sestara u misije, shvatila sam da je misionarski poziv taj koji osjećam. Nisam se opirala tomu pozivu; uporno sam tražila i molila, pisala službene zamolbe našoj poglavarici, ali su me odbijali, jer sam bila krhka zdravlja. Međutim jednom su me poslali kao predstavnicu da posjetim naše sestre u Beninu te sam on-

dje Afriku doživjela još jače, a ona se uvukla u moje srce. Više nije bilo nikakva razmišljanja, nego je trebalo sjesti i ponovno napisati zamolbu. Nije im bilo druge nego me pustiti, poželjevši mi da se vratim što prije, te sam s milošću Božjom otišla.

? **Koliko je trenutno vaših sestara u Beninu i koje je područje vašeg rada?**

! U Beninu sa mnom djeluju dvije sestre misionarke iz Hrvatske, s. Doroteja Dundjer i s. Maristela Galić, koje su došle u Benin prije 30 godina, kao prve misionarke ondje. Nekoć nas je bilo pet, no s. Danijela Dropulja i s. Natalija Bešlić morale su se povući iz misije zbog zdravstvenih razloga, a ja sam došla posljednja. Danas smo nas tri Hrvatice, 32-ije domaće sestre, dvije sestre juniorke i 10 pripravnica, a raspoređene smo u šest zajednica: četiri na jugu Benina,

a dvije na sjeveru. Prva zajednica nastala je u selu Affamey, u kojem djelujemo 30 godina. Sestre uglavnom rade u dispanzeru, ali odlaze i na teren, u sela, gdje se sastaju s bolesnicima, koji nerijetko dolaze i iz obližnjih sela, te ih liječe. U samom početku u okrugu od 50 km nije bilo nijednog dispanzera osim našega. Danas ih je, hvala Bogu, više, no bolesnici ipak najradije odlaze k Marijinim sestrama. Kod redovnica su bolesnici slobodniji iznijeti svoju duhovnu i tjelesnu situaciju te se tako i liječe tjelesno i dobiju savjet za dušu. Također sestre drže predavanja na kojima uče majke kako pravilno hraniti pothranjeno dijete. Učimo ih kako pripremiti hranu od namirnica koje imaju ili im dajemo posebne proizvode koje trebaju koristiti, primjerice, s obzirom na njihovu dob, posebno obogaćeno brašno, od kojeg se pravi kašica.

U početku smo, uz dispanzer, zbri-
njavale djevojčice koje su iz raznih ra-
zloga (ekonomskih, problematičnih si-
tuacija u obitelji i dr.) morale napustiti
svoje domove. Budući da je ponestalo
adekvatna prostora za njih, na sjeveru
Benina otvorile smo kuću odnosno in-
ternat, za osamdeset djevojčica. Toliko
ih je sada ondje zbrinuto te sve poha-
đaju državnu osnovnu i srednju školu.
Također smo u Affameyju izgradili siro-
tište za djecu bez oba ili s tek jednim
roditeljem, ali primamo i one iz pro-
blematičnih obitelji. Sirotište je puno
u svojem kapacitetu i ima četrdeset
djevojčica, a da imamo više mjesta, i
to bismo popunili.

Odgoj za nove vrijednosti

? Zašto se brinete za djevojči-
ce? Na koji su način njihovi
problemi drugačiji od onih
dječaka?

! Dječaci su u povoljnijem položa-
ju od djevojčica jer tradicionalno
imaju prednost u školovanju. Roditelji
uglavnom nisu u mogućnosti školovati
više djece, pa prednost daju dječacima.
U zadnjih je pet godina broj djevojčica
u školama vidljivo porastao te, premda
njihovo obrazovanje još nije obvezno,
ono se na neki način promovira. Mi ra-
dimo na tome da se sve djevojčice ško-
luju te zato, između ostaloga, otvaramo
internate i sirotišta.

Drugi je razlog taj što u mnogobroj-
nim obiteljima stariju djevojčicu od dva-
naest ili trinaest godina otac nerijetko
prodaje da bude nečija žena, bez obzira
na to tko je njezin budući suprug, koliko
godina ima i ima li već ženu. Pri udaji je
glavno pitanje koliko novca otac može
dobiti za kćer. Usto udaja kćeri znači i
jedna usta manje u obitelji. Na sjeveru
se takva prodaja kćeri događa češće
nego na jugu. Na jugu je više katolika,
što znači da ondje gdje su svećenici,
redovnici i redovnice, misionari a i do-
maći kler, ondje se otvaraju i dispanzeri,
bolnice, škole, pokreću zanati i dr., una-
prjeđuje se društvo, dolazi do više razi-
ne svijesti i razvija se kultura. Na sjeveru
djeluje vrlo malo katoličkih misionara i
svećenika, stoga je, uza sve drugo, i pro-
daja djevojčica u ropstvo snažnija prak-
sa, dok na jugu, premda još postoji, sve
više slabi. Obrazovanjem djevojčica na-
stojimo im otvoriti mogućnost da nakon
završetka škole nađu zaposlenje. Takva
vrsta cjeloživotnog kontakta i rada traži

puno truda, strpljivosti i vremena
od misionara, ali i poniznosti da
u svoje ime zamoli za pomoć
druge.

Crkva u Beninu cvjeta

? Koliko je važno da se
izgrađuje domaća Cr-
kva, s domaćim klerom
i redovnicima?

! S ponosom mogu reći da je
Benin zemlja duhovnih
zvanja. Misionari koji su došli
usadili su temelje vjere u Beninu,
otvorili su sjemeništa i spoznali da
beninski katolik ima potrebu biti
navjestitelj radosne vijesti svoje-
mu vlastitom narodu, na vlasti-
tom jeziku. Osim na sjeveru, gdje
je situacija malo slabija, beninske
su biskupije bogate brojnim sve-
ćeničkim zvanjima, a redovnički-
ma još i više, posebice ženskima. Nakon
samo 150 godina djelovanja Katoličke
crkve jug Benina može slati vlastite mi-
sionare na sjever. Uz brojna redovnička
zvanja, velik je broj i bogoslova. No va-
lja imati na umu da, unatoč tim brojka-
ma, dovesti mladog čovjeka do ređenja
nije lako. Mnogi od njih imaju različite
i materijalne i duhovne poteškoće; svi
dolaze iz obitelji miješanih, različitih
vjerovanja i shvaćanja. Neki dođu do
ređenja, no neki cijeli život trpe i do
mučeništva se nastoje izboriti za rede-
nje i vjernost Bogu. Time svjedoče svo-
ju vjeru te u tome leži poticaj, ponos i
snaga mlade Crkve u Beninu. Dobro-
došla je i materijalna pomoć, da bi im
se omogućilo obrazovanje, život i rad.
Svaki vaš prilog, i duhovni i materijalni,
njihova su snaga, potpora, nova nada i
elan koji će ih držati do posvećenja i do
apostolskog djelovanja.

? Što za vas znači biti misio-
narka?

! Biti misionarka za mene znači
ostvariti poziv koji mi je Bog dao,
biti ona koja će se davati, ne gledajući
na sebe i svoje vrijeme, čak ni na svoje
zdravlje. Misionariti znači poput svijetle
izgarati za druge, ali i biti svjetlo koje se
nikada neće ugasi, koje će svijetliti i
poslije ovozemaljskog života. Biti misi-
onarka radost je života, radost u Bogu.

? Kako se može biti misionar u
Hrvatskoj?

! Svi smo poslani biti misionari u
svojim domovinama, od najmanjega
do najvećega. Misionar se može biti u

svojem domu, na svojem radnom
mjestu, u staračkom domu, u školi.
Možemo se brinuti za duhovno i ma-
terijalno potrebite u Hrvatskoj, djecu
i mlade, stare, zapuštene i odbačene,
one na rubu života i na rubu društva,
koji nemaju nikoga osim nas. Raspi-
tajmo se o misijama u svojim škola-
ma i u svojim župama, postanimo
misionari u svojoj okolini, sa svojim
prijateljima ili sami, posjećujmo sta-
re po domovima i bolnicama. Biti
misionar znači nositi radosnu vijest
slušajući bližnjega. Samo se treba
odvažiti pozivati druge istomu vrelu
dobru kojemu se mi utječemo. Pru-
žiti komu časopis *Radosna vijest* već
je velik misionarski čin, baš kao i os-
novati župnu misijsku zajednicu ili se
pridružiti već postojećoj, uključiti se
u akcije Papinskih misijskih djela, da-
rivati. Komu god pomognemo, on će
također biti sretan ako može pomoći
drugomu.

? Imate li poruku za naše čita-
telje?

! Željela bih od srca zahvaliti svim
čitateljima na svemu što čine za
nas misionare, za naše sestre Beninke,
što svima koji su im znani i neznani čine
velika djela ljubavi. Zahvaljujem za sva-
ki osmijeh na licu i za svaku oturu suzu
kada u Beninu u vaše ime pružamo po-
moć. Neka vaša djela milosrđa i dalje
budu neizmjerena u vašim srcima i vašim
rukama, neka vam Gospodin po njima
donesе uskrснуće, kao i svima u Crkvi
u Hrvata.

Razgovarala: Ines Sosa Meštrović

Da mladi u Africi imaju pristup odgoju i poslu u svojim zemljama

"Više je gladi u svijetu za ljubavlju i poštovanjem nego za kruhom."

(Sv. Majka Terezija)

Piše vlč. Kristijan Zeba,
ravnatelj PMD-a
Riječke nadbiskupije

U suvremenom svijetu teško je jasno definirati siromaštvo. No ono nas na bezbroj načina svakodnevno proziva u tisućama lica obilježenih patnjom, isključenošću, zlostavljanjima, nasiljima, mučenjima i zatvaranjima, ratom, lišavanjem slobode i dostojanstva, neznanjem i nepismenošću, izvanrednim zdravstvenim situacijama i nezaposlenošću, trgovinom robljem i ropstvom, progonstvom i bijedom, prisilnom migracijom. Svi siromasi – kao što je volio reći blaženi Pavao VI. – pripadaju Crkvi po "evandeoskom pravu" (govor na otvaranju drugog dijela Drugog vatikanskog koncila, 29. rujna 1963.) i obvezuju nas na temeljno opredjeljenje za siromašne. A među njima su zasigurno najugroženija djeca i mladi. Podatci govore da više od 38 milijuna djece u Africi još uvijek ne ide u školu, a milijuni mladih su u pronalaženju radnih mjesta. Teško je pročitati i vidjeti kako čovjek, koji je slika Božja, nema mogućnost ostvariti se uz najosnovnije životne potrebe poput hrane, higijene, školstva i samostalnog rada.

Kako živjeti?

Više od svih izvanjskih djela i počasti koje Isusu možemo iskazati jest to da ga nasljedujemo vlastitim životom. I to na način da budemo spre-

mni iz dana u dan umirati, pa čak i život dati. Jer ići za njim znači ići u smrt, putem i logikom pšeničnog zrna, kako on sam reče, označujući put umiranja istinskim putem života.

Kada u svetoj misi kažemo: "Ovo činite meni na spomen", to nije samo "prisjećanje", nego "život". Vjera koja ne mijenja naše živote jest licemjerje. Liturgijski život koji nije produžen onime što sveti Ivan Krizostom naziva "bratovim sakramentom" nije kršćanstvo, već poganska religija, religioznost. "Neće u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine!', nego onaj koji vrši volju Oca mogega, koji je na nebesima." (Mt 7, 21) Nema pravovjernosti bez pravog djelovanja. "Što koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djela nema?" – kaže sveti Jakov u svojoj poslanici. (2, 14)

Kako razmišljati?

Isus nas uči: "Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe!" (Mt 22, 39) "Siromasi nisu problem, nego od njih možemo naučiti bit evanđelja" – jedna je od misli koju možemo pronaći u poruci pape Franje za 1. svjetski dan siromaha, koji je obilježen 19. studenoga 2017. "Ne možemo razmišljati o siromašnima jednostavno kao o korisnicima svojega povremenog volonterskog rada, koji

obavljamo jednom tjedno, ili improviziranih djela velikodušnosti koja umiruju našu savjest. Ta iskustva, koja su svakako vrijedna i korisna da probude u nama osjetljivost za potrebe ljudi i nepravde koje su često njihov uzrok, morala bi zapravo voditi pravomu susretu sa siromašnima i prerasti u dijeljenje koje postaje način života. (...) Pozvani smo stoga pristupiti siromašnima, susretati ih, gledati ih u oči, zagrliti ih i tako im dati da osjete toplinu ljubavi koja razbija samoću. Njihova ispružena ruka također je poziv da izidemo iz svojih sigurnosti i udobnosti i priznamo vrijednost koju siromaštvo ima samo po sebi" – kaže papa Franjo u svojoj poruci.

Kako im pomoći?

Načina je više:

- svakodnevno moliti i utjecati se Božjoj providnosti,
- poticati i ostale na razmišljanje i pomoć najpotrebitijima,
- sustavno odgajati djecu i mlade na zahvalnost što imaju i pomagati onima koji nemaju,
- poduprijeti misijski rad novčanim priložima.

"Nismo svi stvoreni da radimo velike stvari. Ali zato možemo raditi male stvari s puno ljubavi." (Sv. Majka Terezija)

Vrijedi pokušati!

Poticaj da živimo ljudski i sveto

Sv. Majka Terezija (Agnes Gonxha Bojaxhiu), svetica sitnog rasta ali velikog srca, rodila se 26. kolovoza 1910. u Skoplju, u katoličkoj albanskoj obitelji. Postavši misionarka u Indiji, u Calcutti, odlučila je svoj život posvetiti najsiromašnijima i gubavcima živeći među njima. Godine 1950. utemeljila je Družbu sestara misionarki ljubavi. Iako većina od prvih sestra nije imala velike škole, ljubavlju koju su pokazivale prema siromasima, onima koji su bili odbačeni od drugih i pogažena dostojanstva, činile su veliko dobro. Služile su siromasima, umirućima,

siročadi, prognanicima i bolesnicima (naročito gubavcima). Sv. Majka Terezija utemeljila je mnoge domove za siromašne i djecu, bolnice i humanitarne ustanove po cijelom svijetu.

Sv. Majka Terezija je bila povezana s Hrvatskom ne samo preko svog duhovnika iz mladih dana, s kojim je održavala kontakt, nego i na druge načine, a posebno kroz prijateljstvo s hrvatskim misionarom u Indiji o. Antom Gabrićem. Zato je kao znak priznanja 19. srpnja 1990. godine proglašena počasnom građankom grada Zagreba. Sama nam sv. Majka Terezija govori kako služiti

sv. Majke Terezije kao Misionarke ljubavi bio slijediti Isusov primjer. Otvorena srca primala je siromahe i patnike i uvijek imala otvorene ruke za najpotrebitije zato jer ih je prije imala sklopljene pred Bogom te je služiti čovjeku za nju značilo učiniti nešto lijepo za Boga.

Za svoj rad dobila je mnoge nagrade i priznanja, a dobitnica je i Nobelove nagrade za mir 1979. godine. Umrla je 5. rujna 1997. u Calcutti, a njezino djelo nastavilo je živjeti na svim kontinentima po rukama mnogobrojnih Misionara i Misionarki ljubavi. U listopadu 2003. godine na Trgu svetog Petra u Vatikanu papa Ivan Pavao II. proglasio ju je blaženom, a 4. rujna 2016. svetom ju je proglasio papa Franjo.

Bogu i ljudima: "Plod šutnje je molitva, plod molitve je vjera, plod vjere je ljubav, plod ljubavi je služenje, plod služenja je mir." Njezino svjedočanstvo je radost ljubljenja, vrijednost malih stvari, veličina dostojanstva svake ljudske osobe i poticaj da živimo ljudski i sveto. Kao što je Isus prošao svijetom čineći dobro, tako je i apostolat

Posebna biskupska sinoda o Amazoniji

Od 12. do 13. travnja 2018. godine održao se prvi susret Predsinodskog vijeća Biskupske sinode za panamazonsku regiju, koji je predvodio papa Franjo – priopćio je Tiskovni ured Svete stolice. Za vrijeme sastanka izrađen je pripremni dokument za spomenutu sinodu, koja će se održati 2019. godine s temom *Amazonija: novi*

putovi za Crkvu i cjelovitu ekologiju.

Članovi Vijeća i stručnjaci raspravljali su o pastoralnoj situaciji u Amazoniji i o nužnosti da se otvore novi putovi za bolju integraciju evanđelja u stanovništvo, naročito u domorodačke narode.

Za vrijeme rasprave istaknuta je važnost panamazonske regi-

je za cijeli planet. Članovi Vijeća razgovarali su i o ekološkoj krizi u Amazoniji te o potrebi promicanja cjelovite ekologije, u skladu s enciklikom *Laudato si'*.

Papa Franjo od samog početka svojeg pontifikata očituje duboku pastoralnu i ljudsku zabrinutost za Amazoniju i tamošnju mjesnu Crkvu.

POPOVAČA

Poruka prvopričesnika i krizmanika Župe sv. Alojzija Gonzage

Dragi naši prijatelji misionari i misionarke! Pokušali smo ove godine što više doznati o misionarima, misijama i zemljama u koje misionari odlaze. Naš župnik i vjeroučitelji pokazivali su nam fotografije, filmove, čitali pisma, a mi smo si i sami dali truda da što više saznamo o misijama. Odučili smo zajednički sakupljati po 5 kn za naše vršnjake koji žive u siromašnim zemljama te se

nadamo da će im naš mali prilog biti od pomoći. Premda nekada mislimo da sve znamo, hvala vam što nam pokazujete da trebamo biti zahvalniji i skromniji. Bit ćemo u molitvama i mislima s vama, s mišlju našeg zaštitnika župe i našeg uzora sv. Alojzija Gonzage: „Bolje biti dijete Božje, nego kralj čitavog svijeta!“.

RESNIK

Akcija „Miva“ i blagoslov vozila

U Župi uznesenja BDM u zagrebačkom Resniku u nedjelju 22. srpnja gostovao je o. Tomislav Mesić, misionar u Tanzaniji. Otac Mesić pripada Družbi Duha Svetoga, spiritancima, a već osam godina živi i djeluje u Tanzaniji, u Župi Monduli Juu. Okupljenim vjernicima posvjedočio je o svojem misijskom poslanju i o svo-

jem misionarskom životu u dalekoj Africi. Slikovito je predočio sve poteškoće s kojima se susreće i naglasio važnost Akcije „Miva“. Zahvalio je vjernicima župe, ali i svima koji su se i prošlih godina uključili u tu akciju, posredstvom koje je i on dobio prijeko potrebno vozilo. Naglasio je da misijska vozila služe misionarima da bi mogli

spasiti živote, vratiti zdravlje bolesnima, omogućiti djeci pristup školi, doći do vjernika i u najudaljenija sela, dovesti potreban materijal za gradnju crkava, škola i bolnica. Misionar je na kraju naglasio da Akcija „Miva“ traje cijele godine i da uvijek imamo mogućnost dati svoj dar za sretno prijeđene kilometre.

U nedjelju 29. srpnja Župa bezgrješnog začetca BDM u Soblinecu proslavila je blagdan svetog Kristofora, koji je suzaštitnik Župe. Župnik vlč. Ivan Lastovčić nakon

SOBLINEC

Radost zajedništva i Akcija „Miva“

svete mise blagoslovio je okupljene vozače i njihova vozila, a župljani su prikupljali dobrovoljni prilog za pomoć Akciji „Miva“ Hrvatska. Župnik je župljane pozvao na zajedništvo i dobročinstvo te podsjetio da Isusa prepoznamo u zajedništvu s drugim ljudima. O svojem misijskom poslanju posvjedočila je s. Jacinta Petrović, misionarka u Beninu, koja je bila gost u Župi. S. Jacinta zahvalila je svima koji ju podržavaju

i pomažu jer svi su oni produžena ruka misionara. Misionarima je svakodnevnica teška, ali vjera u Boga ih podiže i drži te se i dalje nastavlja davati – ta pozvani su i poslani od Krista. Naviještaju radosnu vijest spasenja, rade na izgradnji kraljevstva Božjega, pomažu siromahe, liječe bolesne, hrane gladne. S. Jacinta naglasila je također i važnost vozila za misionare. Vozila su potrebna da bi se efikasije služilo.

Akcija „MIVA“ u Porečkoj i pulskoj biskupiji

U mnogim župama Porečke i pulske biskupije organizirao se blagoslov automobila, da bi se tom prigodom prikupila sredstva kojima bi se pomoglo našim misionarima za kupnju prijeko potrebnih vozila za misijska putovanja, u naviještanju radosne vijesti. U nekim župama, koje nisu imale mogućnost za blagoslov automobila, blagoslovile su se naljepnice

s likom sv. Kristofora i podijelile vjernicima. U Porečkoj i pulskoj biskupiji prošle je godine u Akciju MIVA bilo uključeno 12 župa, a ove godine taj broj je porastao na 25 župa, od kojih je 10 sudjelovalo prvi put. Zahvaljujemo Gospodinu za tako velik odaziv i želja nam je da se MIVA proširi na što više župa lijepe nam Istre.

Neka nam to bude poticaj da se s ljubavlju otvorimo za pružanje pomoći najpotrebnijima.

Snježana Kruhak

SESTRE IZ UGANDE

Bog je velik!

Koje li radosti za nas dvije sestre biti u godini jubileja naše družbe Kćeri Božje ljubavi u zemlji u kojoj su naše sestre Drinske mučenice kao misionarke dale svoj život. Bila nam je čast što nas je pozvao vlč. Marko Hrskanović, župnik Župe Gradačac u BiH – u župu koja slavi 150 godina svojeg postojanja. Bio nam je san jednom doći na rijeku Drinu, Goražde, gdje su naše Drinske mučenice dale svoj život za Krista. Nećemo nikada zaboraviti onaj osjećaj biti pod prozorom zgrade odakle su sestre skočile, onaj hod hodnicima i stepenicama dok smo došle do prozora, pa pogled s prozora, spuštanje do rijeke Drine, bacanje pet ruža u rijeku kao simbol pet redovnica mučenica. Razmišljale smo što bismo mi učinile da smo na njihovu mjestu. To su mogle učiniti samo one koje je Gospodin izabrao na poseban način.

Naše sestre iz Tuzle omogućile su nam odla-

zak sa s. Elizabetom Čosić u Međugorje. Mjesto je to tišine i molitve. Molile smo za sve koji su se preporučili i za one koji ne vjeruju u Boga, jer je želja naše Nebeske Majke da nitko ne bude izgubljen i da svi budu spašeni.

Zahvalne smo svojim poglavarima koji su nam omogućili doći u Europu. Jedva smo dočekale dan polaska iz Ugande u Hrvatsku. Zahvalne smo provincijalnoj poglavarici s. Gordani Igrec i našim sestrama Provincije Božje Providnosti na prekrasnu dočeku i pratnji do trenutka kada pišemo ove retke za čitatelje *Radosne vijesti*.

Zanimljivo je putovati kroz Bosnu i Hercegovinu i promatrati brda i doline, rijeke i šume, sela i gradove, voće koje mi u Ugandi nemamo. Moramo spomenuti i to da nam je bilo zanimljivo vidjeti prekrasna groblja, divili smo se kako se ondje brine za svoje pokojne.

Svaki susret s ljudima bio je zanimljiv na svoj

način i osjećale smo se dobrodošle, kao među prijateljima. Svima hvala i obećavamo svoje molitve.

Crkve su prekrasne, ne samo umjetnički, nego smo zadivljene kako su čiste, lijepo ukrašene – sve je na svojem mjestu. Sve su crkve prekrasne; crkva sv. Marka u Zagrebu, onaj prekrasni krov; zagrebačka i sarajevska katedrala; u jednoj katedrali blaženi kardinal Stepinac, u drugoj sluga Božji Josip Stadler, koji je doveo naše sestre iz Austrije u Bosnu.

Na kraju želimo na poseban način zahvaliti djelatnicima misijskih ureda u Zagrebu i Sara-

jevu na zanimanju i radu za misije i misionare. Hvala na gostoprimstvu i darovima, a hvala i svim prijateljima misija u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini što pomažete svoje misionare, u koje smo mi sestre rođene u Ugandi također uključene. Bog vas blagoslovio!

**S. Olivia Tumushabe
i s. Fedrick Komugisha**

Redovnice iz Ugande posjetile Župu Gradačac

Ove godine Kćeri Božje ljubavi slave 150 godina postojanja. Ove godine i Župa Gradačac (BiH) slavi također 150. obljetnicu svojeg osnutka. Za tu je prigodu Župa, na poticaj župnika vlč. Marka Hrskanovića, pozvala s. Fedrick Komugishu i s. Oliviju Tumushabe iz Ugande, pripadnice družbe Kćeri Božje ljubavi. Za svoj redovnički poziv i izbor družbe te dvije časne sestre najviše zahvaljuju našim dugogodišnjim misionarkama s. Vedrani, s. Bogdani i s. Marti. Redovnice su aktivno sudjelovale u pripremi slavlja, kao i na sam dan proslave. Tako je s. Fedrick čitala drugo čitanje na hrvatskom jeziku, s. Olivia je sudjelovala u prinosu darova, a s. Vedrana u molitvi vjernika. Na dan proslave (28. srpnja 2018.) te velike obljetnice Župe Gradačac za sestre

redovnice prikupljani su i darovi. Gotovo da nije bilo vjernika koji se nije htio pozdraviti i fotografirati sa sestrama. U pratnji afričkih sestara bila je s. Vedrana, koja s njima živi u istoj zajednici, i s. Davorka, djelatnica Misijske središnjice u Sarajevu.

S. Fedrick i s. Olivia nisu mogle sakriti svoje zadovoljstvo i oduševljenje. Župnik i vjernici su ih tako srdačno primili da su sestre ostale ugodno iznenađene toplinom, jednostavnošću i ljubavlju, koju su osjetile od najmanjih do najstarijih vjernika. Za sestre i svoje vjernike župnik Hrskanović organizirao je i hodočašće stazama Drinskih mučenika. Na hodočašću se posebno osjetilo bogatstvo i zajedništvo katoličke vjere. Sestre iz Ugande pripadaju istoj družbi kao i Drinske mučenice, ponosne na herojski čin svojih susestara

mučenica, Bogu zahvaljujući za njih i uzimaju ih kao svoj uzor u redovničkom životu. Svjesne da ljubav Kristova ne poznaje granice, daljinu, boju kože i druge različitosti, sestre su se osjećale tako prihvaćene da su na pitanje vjernika o mogućem pastoralnom djelovanju u BiH sa smiješkom potvrdno odgovorile.

Sestre i župnik sudjelovali su i na Radiju Gradačac. Govorile su o životu u Ugandi, ali i ljubavi koju su

osjetile po našim sestrama misionarkama. Preko radio valova glas sestara dopro je i izvan župne zajednice. Kao što možemo vidjeti, bio je to jedinstven misijski događaj za župu slavljenicu, ali i za cijeli gradačacki kraj. Ljubav koju su časne sestre redovnice osjetile boraveći u BiH i Hrvatskoj nastaviti će živjeti u svojoj Ugandi.

A tko zna – možda jednog dana i na našim prostorima?

Vlč. Marko Hrskanović,
župnik

RADUNICE

Opća specijalizacija animatora

U Župi svete Ane u Radunicama, kod Žepča, od 7. do 13. srpnja, u organizaciji Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ održana je opća specijalizacija animatora za 36 mladih iz župa Vrhbosanske nadbiskupije i Mostarsko-duvanjske biskupije.

Specijalizacija mladih animatora je mjesto susreta mladih iz različitih župa, ona omogućava animatorima stjecanje predznanja za promoviranje i organiziranje novih aktivnosti u župama, razmjenom iskustava i primjerima dobre prakse.

Program specijalizacije sastoji se od 27 radionica, koje u međusobno isprepletenim teorijskim i praktičnim dijelovima objedinjuju sve važne aspekte koji mogu pomoći animatorima u njihovu budućem radu i poslanju. Tako je 11. srpnja misijsku radionicu održala djelatnica Misijske središnjice s. Davorka Šarić. Govorila je mladim animatorima o misijskom poslanju Crkve i četiri Papinska misijska djela:

- Papinsko misijsko djelo za širenje vjere,
- Papinsko misijsko djelo svetog Petra apostola,

- Papinsko misijsko Djelo svetog Djetinjstva ili djeca misionari,
- Papinska misijska zajednica.

Pojasnila je mladima da i oni mogu i trebaju biti nositelji radosne vijesti u svojoj obitelji, župi, gradu, školi, a jednoga dana, ako Bog da, i po cijelom svijetu – kao što to danas čini naših 79 misionarki i misionara iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

Animatori su vrlo pozorno slušali izlaganje o misijama, misijskoj suradnji, životu i radu naših misionara i misionarki diljem

svijeta. Svojim pismima, poručili su misionarima i misionarkama da će ih pratiti molitvom i drugim darovima, a jednoga dana možda netko i od njih pođe da donese Krista onima koji ga još nisu imali prigodu upoznati i zavoljeti – napisali su mladi animatori.

S. Davorka Šarić

Opet u Ranigorskim đunglama

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Mog dobrog katehistu Šššššija – koji malo muca – vi dobro već poznate. Sjetite se onih putovanja kroz ranigorske džungle. Nedavno smo opet obišli sva ta sela. Bilo je to u kišno doba, pa je opet trebalo kroz vodu i blato. Najprije smo se svrnuli u kuću nekog Thande. Na hrvatskom mu ime znači »Hladni«. A i jest hladan! Već dugo pokušavam privesti ga na pravi put. No on je još uvijek »Thanda – Hladan«. Tumačim mu ovaj put kako treba misliti na Boga, vječnost, na spasenje duše. Čak je Ššššš o održao kratku propovijed. No, kao da se Thanda ne da. Odlazimo iz njegove kuće: on pred nama, mi za njim. Odjednom mu velika kobra zakrči put. A Ššššš mu je baš prije nekoliko minuta rekao: »Slušaj riječi svećenika, inače će tebe, kao i tvoju rođakinju lani, uhvatiti kobra!«

Thandina rođakinja lani je pala u mreže agenata »Vojske spasa«, koji u ovim krajevima nastoje raširiti svoju sektu. Ostavila je pravu vjeru, zamamljena obećanjima razne pomoći. Po noći ju je ugrizla kobra i slijedećeg dana bila je mrtva.

Thanda se dobro uplašio, pa je obećao da će sve urediti i biti »bhalo manuš – dobar čovjek«. Molite se za njega!

Život u bijedi

Slijedeća je bila koliba Šotiša Poramanika. Vidio sam dosta bijede u životu, no ovakova nešto se ne sjećam. Kolibica je prazna. Šotiševa starica majka sjedi u jednom kutu. Lice joj je upalo, a oči gore od groznice. Odjevena je u dronjke. Komadi sašiveni i na- došiveni jedva se zajedrio drže. Duboko se poklonila po bengalskom običaju, dotaknuvši se čelom zemlje.

Upitao sam je za sina joj Šotiša. »Otišao je založiti jedan mjedeni tanjur, zadnju stvar što smo je imali u kući, pa da kupi riže. Od jučer ujutro nitko od nas nije ništa jeo!« Upala njezina lica bila su dokaz da je govorila istinu. Ove godine je na sve strane strašna bijeda. Žetva je

podbacila, jer su tropske kiše kasno počele, pa se nije moglo rižu presađivati.

Skoro u svakoj kući ista pripovijest, ista bijeda. Staniš Mondolova obitelj od sedmero djece živi već nekoliko dana od trave i raznog korijenja. Suze su mi dolazile na oči, dok su se njegova mala dječica oko mene skupila moleći za malo riže.

I tako od kuće do kuće. I moje su ruke bile skoro sasvim prazne, no koliko sam mogao, uredio sam odmah nešto da pripomognem selu. Baš sam primio jedan mali dar iz Amerike. O da samo znate kako me je svaki vaš milodar ove godine pomogao! Sam dragi Isus zna koliko ste majčinskih suza obrisali svojom ljubavlju i milosrđem, koliko ste uvenulih lica ponovo razvedrili, osobito među izgladnjelom djecom. Njihove molitve bit će vam najljepša i najvrednija nagrada. Nemojte ih ni ubuduće zaboraviti u svojoj ljubavi!

Iza podne uputili smo se prema Gorombašu, najudaljenijem selu naše misije prema jugu. Tu su još džungle. Tigrova ima dosta. A to je moga Ššššš »svrbilo«. Tješio sam ga da sam tako mršav; da zbog toga tigrovi neće ni pokušati na nas. No siromahu su se ipak mrvi- čak od

straha tresle hlače. Da se »okuraži«, neprestano je govorio. A sve žmirka sad na ovu, sad na onu stranu, odakle li će njemu tigar za vrat... Odjednom nešto u obližnjem grmu zašušti. Šoši više od straha nije mogao ni – mucati. Gleda samo na mene. A ja se smijem. Bio je to šakal, koji se u ovo doba nije nadao gostima, pa je od straha podbrusio papke i kroz grmlje utekao.

Povratak kući

Kad smo napokon izbili na obalu rijeke, Soši se umirio. Tu se trebalo prevesti na drugu stranu u novo naselje Nilkante Dane. Vičemo lađaru da dođe. Odmah je požurio. Vidio je mene, pa se nada »bakšišu«. Inače na tim rijekama treba i sate čekati, dok čovjeka na drugu stranu ne prevezu. Tu nigdje nema mostova, sve se obavlja lađama.

Naše veselje, da ćemo se brzo prevesti preko, brzo je ohladilo, kad smo vidjeli kakovu je staru nakazu dovezao, da nas u njoj preveze. Jedan vesla, a drugi baca vodu van. Na sve strane curi, a prednja da-

ska pukla i pala u vodu. Nazdravlje! pomislih. Spasili smo se od tigrova, a sada ćemo krokodilima za užinu. S nama je bio i stari Lazar iz sela Bollatopa. U ruci mu male gusle. On dan i noć gudi i pjeva, ako se to može zvati pjevanjem. Bilo kako bilo, htio nas je malo razveseliti i ojunačiti. Zamazali smo lađu iznutra blatom, da barem donekle zatvorimo rupe. Lađica je tako malena, da jedva trojica u nju stanu, no kad smo prispjeli do polovice rijeke... opazili smo da nas je unutra – šestorica ljudi, jedno tele i jedan jarac... i već skoro pola lađice – vode!

Blato se razmekšalo, rupe su se otvorile i voda je ulazila kao kroz rešetko. A da stvar bude još gora, moj se Šššošši htio napraviti važnim, pa je počeo zapovijedati lađaru što će i kako će. Uzvrpoljio se, lađa je izgubila ravnotežu, i mi skoro svi odosmo u vodu. Prihvatio sam ga za leđa i pritisnuo ga na dasku, gdje je prije sjedio.

Nego voda je sve više ulazila. Pomoćnik lađara s nekakvim starim tanjurom baca van vodu, a kako je to brzo radio, pola one za-

vode padalo je na nas. Šutimo mirno i strpljivo... Spasi barem život! No starom Lazaru dozlogrdilo, jer mu je voda pala na njegove »dragocjene« gusle, napravljene od jedne stare kante sa zardalom žicom kao »strunom«. Pogledao je na lađara. Mislio sam da će ga živa progutati. .

Jedan val nas je zahvatio sa strane i mi već rekosmo djelo skrušenja, kad li lađar s dva, tri zahvata vesla sretno zatjera svoje drndalo na pijesak ...

Put je bio težak, no mnogo smo dobra mogli učiniti u selu, te smo na sav umor zaboravili.

Tamo gradimo kapelicu. Hoće li se koji plemeniti dobročinitelj javiti da preuzme troškove – 300 dolara – pa će ta kapelica u našem najudaljenijem selu biti krasan spomenik njegove ljubavi prema Bengaliji...

Povratak kući bolje da ne opisujem. Imao sam kao vila doći kući na biciklu preko rižinih polja. Tigrovi i krokodili pustili su me na miru. No moj bicikl... Haj, haj! Kotač se iskrio, guma se probušila, a pumpa ni da bi – puhнула! Bicikl na leđa, glavu na rame i odoh kući pjevajući...

Sveti Petar od Svetog Josipa Betancur rođen je 21. ožujka 1626. u Vilafloru, selu koje se nalazi na otoku Tenerifeu. Poznat je i kao „američki sveti Franjo Asiški“. Franjevački je trećoredac i misionar te prvi gvatemalski i srednjoamerički svetac. Sin je pobožnih seljaka Amadora i Ane, a do svoje je 24. godine bio siromašan pastir i vrijeme provodio uza svoja stada.

Godine 1649. krenuo je u Novi svijet u potrazi za boljim životom. Nakon što je stigao na Kubu, u Havani je ostao bez novca i zarađivao je kao lučki radnik. Iduće godine krenuo je u Gvatemalu te se u glavnom gradu, Ciudad de Guatemala, sprijateljio s tamošnjim franjevcima i isusovcima. Radio je u tvornici tekstila, a 1653. upisao je isusovački kolegij jer je želio postati svećenik. Međutim, odustao je od školovanja jer nije imao dovoljno osnovnog predznanja.

Sveti Petar od Svetog Josipa Betancur

(1626. – 1667.)

Netom poslije pridružio se franjevcima i kao franjevački trećoredac položio je redovničke zavjete 1655. godine u samostanu svetog Franje u gradu Antigua Guatemala. Uzeo je ime Petar od Svetog Josipa. Tri godine kasnije, 1658., otvorio je bolnicu za siromahe i utemeljio red Braća Naše Gospe od Betlehema. Njegova ustanova postala je utočište beskućnika, škola siromaha i oratorij nevoljnika. Vodio je brigu o afričkim robovima, Indijancima, zatvorenicima i gubavcima, gradio crkve i kapele u siromašnim gradskim područjima, promicao posredničku molitvu među osobama koje nisu imale ništa osim vremena. Obilazio je bogate četvrti grada, zvonio svojim zvoncem, molio potporu za svoje siromahe i tražio pokajanje od bogataša. Svaku je noć za pokoru ulicama grada nosio težak križ. Smatraju ga pokretačem procesija za Badnjak, u kojima ljudi koji predstavljaju Mariju i Josipa od svojih susjeda traže prenočište. Taj se običaj uskoro proširio u druge srednjoameričke zemlje.

Premинуo je 25. travnja 1667. u gradu Antigua Guatemala. Papa Ivan Pavao II. proglasio ga je blaženim 22. lipnja 1980., a svetim 30. srpnja 2002. u Ciudad de Guatemala pred oko 500 000 Gvatemalaca i hodočasnika iz okolnih zemalja. Pripisuju mu se mnoga čuda. Prema predaji, dovoljno je stati na njegovu kamenu grobnicu da se moliteljima ispune želje.

Prvi je svetac s Kanarskih otoka, a ujedno prvi gvatemalski i srednjoamerički svetac. Glavna svetišta posvećena njemu u čast nalaze se na otoku Tenerifeu (špilja svetog brata Petra na jugu otoka i svetište svetog brata Petra u njegovu rodnom Vilafloru) i u franjevačkoj crkvi svetog Franje u gradu Antigua Guatemala. Zaštitnik je Kanarskih otoka, Gvatemale, Srednje Amerike i vjeroučitelja.

ZA MISIJE I MISIONARE:

N. N. svećenik 200 KM * Nadbiskupijski centar za pastoral mladih Ivan Pavao II. 1.000 KM * Vikica Gašpar-Radak 20 KM * Danica i Ljubica Jelić 360 KM * Pizzeria „Don Andjelo“ 20 KM * Zrinka Drmić

50 KM * Anto (Franjo) Jurić 30 KM * Roman Bartulović 10 KM * N. N. 300 KM * obitelj Josipa Perkić 100 KM * Anita Sicić Nadander 100 kn * Vedran Cesarec 100 kn * Zvonimira Kisić 100 kn * Ivo Marušić 100 kn * Danijel Krizmanić 200 kn * Svjetlana Stipić 100 kn + 100 kn * OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo 180 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn * Luka Savin 300 kn * Martina Pavičić 100 kn * Vinko Klarić 150 kn + 100 kn * Dječji vrtić Maginja 176,25 kn * Ante Matković 50 kn * Manda Marić 200 kn * Davor Cindrić 525 kn * Zdravka Lovrić 50 kn * Ivo Strinić 20 kn * obitelj Ivošević 15 EUR * Tomislav Skroza 200 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Ivana Josipović 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Marija i Božo Kostešić 100 kn * Župa Srdoči 1.325 kn * Cika Mikolčić 100 USD * Ivan Stričević 300 kn * N. N. 50 kn * Davor Kolundžić 150 kn * Midhad Huskić 50 kn * Goran Šipek 50 kn * Nedjeljka Koprivec 50 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Ivan Dabo 100 kn * Miroslav Fadiga 100 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Ivica Bradara 150 kn * Pekarna Marija 30 kn * Sandra Španić 200 kn * Gordana Radošević 100 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Andrijana Perko 100 KM * Marija Gagro 60 KM * Matea Grubešić 40 KM * Stanko Mikulić 200 KM * Gordana Šizgorić 60 kn * Vera Čargonja 300 kn * Silvana Knežević 300 kn * Blaško Kivić 200 kn * Senka Kišček 2500 kn * Roko Srdarović 30 kn * Veronika Radić 200 kn * Ivan Brunec 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Pero Petanjak 100 kn * Silvana Knežević 300 kn * Mirjana Kovač 300 kn * Zdenka Guć 100 kn * Pero Kožul 2.242,5 kn * N. N. 200 kn * Vera Čargonja 300 kn * Gordana Radošević 100 kn * Darovatelji preko o. Druge Kolimbratovića 2.670 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Nada Alfired 100 kn * Vesna Hećimović 200 kn * Zdenka Budin 300 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Župa Imena Marijina, Gromljak 430 KM * Luca Herceg 30 KM * Djeca župe sv. Mihovila arkandela, Drinovci 1.410 KM + 1.400 kn + 125 EUR * Mostarsko-duvanjska biskupija 33.721,52 KM * Vrhbosanska nadbiskupija 43.590 KM * Ljerkica Berković 20 kn * Jelena i Lovro Pašalić 400 kn * Darinka Gatara 65 kn * Marija Nikolić 50 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Ljerkica Berković 20 kn * Sanja Nikčević 500 kn * OŠ dr. Vinka Žganca, Vrtišinec 1.500 kn * Dinko Rogulj 200 kn * OŠ Ivan Mažuranić, Sibinj 120,7 kn * Željka Jergan 30 kn * SŠ Stanko Ožanić 500 kn * OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo 250 kn * Dorotea Kožnjak 670 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

T. K. 30 KM * Molitvena zajednica „Emanuel“ 340 KM * Ivona Žilić 20 KM * Gordana Šizgorić 60 kn * Nikola Crnković 700 kn * Matija Knežević 30 EUR * Franjo Stojić 30 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

T. K. 30 KM * Irena Šimić 60 KM * Nada Rupčić 50 KM * Jure Rupčić 700 KM * Slavko Burić 300 KM * Vesna Hećimović 200 kn * Zdenka Budin 300 kn * Tomo Morduš 100 kn * Slavko Volarević 50 kn * Slavka Kopačin 200 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

T. K. 30 KM * Ivanka Đoko 50 KM * Mara Jurić 140 KM * Anđa Mihaljević 100 KM * „Komping“ d. o.o. 50 KM * Antonija Marjanović 100 KM * Anđa Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Igor Končurat 200 kn * Josip Trbara 400 kn * Nada Vuković 50 kn * Obitelj Čović 70 kn * Josip Župan 70 kn * Damir Potalec 200 kn * Ana Dinarina 100 kn * Dario Mavrić 100 kn * Ivanka Boras 100 kn * Kata Zovak300 kn * Anica Tomas 200 kn * I.Š., Pula 50 kn * Anastazija Balas 750 kn * Siniša Jurić 100 kn * Vjera Rukavina 30 kn * Dario Maradin 100 kn * Veronika Valičević 50 kn * Ana Šporić 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Zrinka Čale 200 kn * Zdenko Babić 750 kn * J. Zrno 30 kn * Cecilija Kožnjak 100 kn * Marija Galić 50 kn * Berislav Drakulić 100 kn * Marjan Matić 750 kn * Danica Humek 20 kn * Verica Grbić 270 kn * Jela Lučić 200 kn * Senka Dominković 100 kn * Kata Zubak 100 kn * Siniša Jurić 100 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMIJAMA:

Ivana Crnković 100 kn * Lidija Labrović 500 kn * Danica Butorac 200 kn * Tea Krslak 100 kn * Kata Turalija 100 kn * Ivanka Kusturić 50 kn * Ana Vuković 100 kn * Dragica Radoš 100 kn * Ružica Bajlović 100 kn * Tanja Matejčić 100 kn * Ivana Gečević 50 kn * Smiljana Dragić 100 kn * Jelena Salopek 200 kn * Danica Rajh 30 kn * Ruža Horvat 100 kn * Barbara Pupek 100 kn * Marija Juha 30 kn * Božo Ribičić 200 kn * Milka Tomašković 100 kn * Ivan Kvrnjaš 20 kn * Slavica Pandža 100 kn * Miroslav Babić 100 kn * Ivan Kosić 63 kn * Darko Oršulić 1000 kn * Ana Šarčević 200 kn * Ljerkica Išgum-Vorgić 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Anica Lovrić 40 KM * Ivan Slišković 200 kn * Massimo Milevoj 100 kn * Stipe Čizmić 50 kn * Katica Molnar 100 kn * Mate Barić 20 kn * Željana Nižić 50 kn * Nikola Horvat 100 kn * Vesna Mohorović 40 kn * Dječji vrtić Ana, Dicmo 370 kn * Dario Časar 150 kn * Zlatko Tomljenović 200 kn * Mirna Noethig 100 kn * Ljiljana Matković 10 kn * Viktorija Vičić 100 kn * Irena Šanjek 100 kn * Katica Kušto 50 kn * Ivka Nedić 50 kn * Srećko Botrić 150 kn * Mihael Popinjak 45 kn * Maja Peraica 200 kn * Miladen Crneković 100 kn * Stane Radulović 50 kn * Marija Vuković 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Blaško Kivić 200 kn * Spomenka Mandić 500 kn * Karolina Cvrtak 170 kn * Danijela Lednicki 50 kn * Marija Daniela Krnic 1.000 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Igor Gabrić 200 kn + 200 kn + 150 kn * Kata Zubak 100 kn * Tanja Gavran 500 kn * Dragan Purišić 100 kn

* Igor Rački 100 kn * Petra Benko 100 kn * Kata Sabelja 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Robert Skejić 150 kn * Jela Zubak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Iva Miličević 200 kn * Marica Laštro 400 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Kristina Jurković 200 kn * Jure Purkić 732 kn * Marija Horvat 50 kn * Dubravka Pavišić Strache 50 kn * Matija Knežević 100 EUR * Ana Mrgan 100 kn * Slavica Bilandžić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ivan Prskalo 40 KM * N.N. 100 kn * Marija Barić 20 kn * Stana Prskalo 150 kn * Igor Pivac 500 kn * Romano Tripalo 150 kn * Zoran Zorica 100 kn * Srećko Botrić 150 kn * Zoran Zorica 100 kn * Katarina Vajdoher 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Ivanka Vidović 50 KM * Marija Puharić 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Božo Lovrić 60 KM * Nikolina Petrović 5 KM * Mario Kajić 300 EUR * Župa Ponikve 10.000 kn * Siniša Skočibušić 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Ivanka Vidović 50 KM * Krešimir Burić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

T. K. 30 KM * Župa Ponikve 10.000 kn * Maja Marija Prelec 55 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

N. N. Krušćica 200 KM *

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Siniša Skočibušić 50 KM * Zrinka Krišković 200 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Matija Knežević 100 kn * Marija Kovačević 100 kn * Blažica Šmalcelj 600 kn *

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa Prozor 2.720 KM * Župa Vijaka 1.101,60 KM * Župa Jelah 900 KM * Župa Novo Selo 100 KM * Župa Čemerno 95 KM * Župa Rostovo 50 KM * Župa Gromljak 410 KM * Župa Rasno 1.435 KM * Župa Presvetog Srca Isusova, Sarajevo 530 KM * Župa Presvetog Trojstva, Sarajevo 123 KM * Župa Sv. Leopolda Mandića, Sarajevo 110 KM * N. N. svećenik 2.000 kn * Vlč. Miro Agostini 50 EUR * Vlč. Luka Brković 200 KM * Siniša Skočibušić 100 KM * A. Harča 20 kn * Marija Vajić 50 kn * Iva Vukas 30 kn * Marija Jelenković 100 kn * Jozefina Škarica 100 kn * Violeta Guberac 100 kn * Anka Dužnović 50 kn * Domagoj Matković 50 kn * Dušanka Milin 100 kn * Zrinka Krišković 1.000 kn * Kćer Božje Ljubavi, Sisak 100 kn * Anka Čorak 100 kn * Luca Radman 20 kn * Sestre Dominikanke 200 kn * Darko Oprauš 70 kn * Marijana Zorić 50 kn * Službenice Milosrđa, Vrbovec 300 kn * Sestre milosrdnice, Rijeka 300 kn * Vedran Višnjić 100 kn * Željko Đurić 50 kn * Karmelićanke BSI, Hrv. Leskovac 200 kn * Petar Boca 200 kn * Ljubica Švić 100 kn * Vice Čondić 300 kn * Mihaela Barbarić 200 kn * Natko Blagojević 100 kn

ZA POŠTANSKE MARKICE:

Župa Vežica * Anka Kirasić * Lucija Sočak

50 godina u službi Crkve

Don Franjo Miljenko Markić rođen je 1941. godine u Biograda / Ljuti Dolac, u Hercegovini. Pučku školu pohađao je u rodnom selu, a gimnaziju u Širokom Brijegu (Lištica) te u dubrovačkom sjemeništu do 1961. godine. Teologiju je studirao u Zadru i Splitu. Za svećenika je zaređen u Splitu 29. lipnja 1967. godine. U kolovožu 1968. imenovan je župnikom u Stravči, zatim župnikom u Ponikvama. Bio je misionar u Africi, u Biskupiji Livingstone, u Zambiji (1984. – 1990.), nakon čega se vraća u matičnu biskupiju. Po povratku preuzima službu dušobrižnika u župama Smokvica i Čara, zatim u župama Smokovljani i Lisac. Opet odlazi u Zambiju (1998. – 2001.), a po povratku preuzima Župu Pridvorje. Zatim postaje župnikom na Lopudu, a danas vrši službu župnika u Putnikoviću. Misijsko djelovanje obilježilo je njegov svećenički život. Danas je povjerenik za misije i još uvijek održava veze s misijskim krajevima i pomaže im. Mnogi ga poznaju po nadimku Aleluja, koji je dobio pozdravljajući ljude tim pozdravom.

Don Danko Litrić, svećenik salezijanac, misionar je u srednjoafričkoj državi Ruandi od 1981. godine. Rođen je 21. srpnja 1942. godine u Žeževici, kod Omiša, u Splitskoj nadbiskupiji. U Rijeci 16. kolovoza 1959. godine polaže redovničke zavjete i ulazi u salezijansku zajednicu, a za svećenika je zaređen 29. lipnja 1968. godine u Zagrebu. U Ruandu je došao 19. prosinca 1981. godine, osamdeset godina nakon prvih misionara. U Hrvatskoj je imao službu pučkog misionara, a kad je vrhovni poglavar salezijanske družbe pozvao dobrovoljce u Afriku, don Danko Litrić javio se kao dobrovoljac na pet godina, ali je ostao do dana današnjega. Iza njega je veoma mnogo projekata, a zadnji je izgrađena crkva Marije Pomoćnice u Kimihururi, jednoj od četvrti glavnog grada Ruande Kigalija.

S. M. Vendelina Kvesić rođena je 18. rujna 1944. u Lištici, današnjem Širokom Brijegu (BiH), a zavjete je položila 2. srpnja 1968. godine. 5. prosinca 1985. četiri sestre karmelićanke Božanskog Srca Isusova: s. M. Vendelina Kvesić, s. M. Karmela Naglič, s. M. Andreja Marić i s. M. Celestina Gavrić, otputovale su u Brazil, a pet godina kasnije pridružila im se i s. M. Benedikta Miš. Na prvu nedjelju došašća kod svećanoga euharistijskog slavlja u provincijskoj kući u Zagrebu primile su misijski križ, da bi s povjerenjem u Boga krenule u nepoznato, sa željom da sjeme karmela Božanskog Srca Isusova zasiju i na zelenom kontinentu. Danas je uključena u različite pastoralne aktivnosti u nadbiskupiji u Florianopolisu.

MISIJSKA KRIŽALJKA – rujna 2018.

Radosna vijest	Djed (ikav.)	Vrsta lirske pjesme (množ.)	Živac	Danijel	Muško ime	Dušik	Mjesto u Švicarskoj	Osovina	Litra	Žensko ime	Utrka	Ime konja	→ ↓
Dugogod. misionar u Ruandi													
Uzor						Dva suglasnika Kadmiij			Vrlo topao Stari novi				
Vašari (tur.)								Činjenica Šumar					→ ↓
Prvo slovo		Naša misionarka u Brazilu											
	Ništica									Ersted Velika riba			
	SGI									Kalij HŠ		Sumpor Zamjenica	
		Pismohrane Površina											
	Izraslina na koži												

Rješenja iz prošlog broja: MISA, MIVA, KRISTOFOR

